

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації,
начальника обласної військової
адміністрації

21.01.2025 № 45

ПРОГРАМА **розвитку автомобільних доріг Запорізької області на 2025 рік**

1. Мета Програми

Після повномасштабного військового вторгнення російської федерації в Україну, введення воєнного стану, в умовах блокування портів і за відсутності авіаційного сполучення, автомобільні дороги загального користування та штучні споруди на них виконують одну з ключових функцій у життєзабезпеченні країни та посилення її обороноздатності.

Зважаючи на незадовільний техніко-експлуатаційний стан більшості автомобільних доріг, основною метою Програми розвитку автомобільних доріг Запорізької області на 2025 рік (далі – Програма) є відновлення (в результаті руйнувань, у тому числі спричинених внаслідок бойових дій) і розвиток автомобільних доріг, збереження існуючої мережі автомобільних доріг загального користування, підвищення на них рівня безпеки руху, комфортності та економічності перевезень.

До пріоритетних напрямів під час визначення об'єктів ремонту та утримання доріг буде віднесено:

- виконання робіт/послуг з термінового усунення аварійних ситуацій, які виникли в результаті руйнування (у тому числі спричинених внаслідок бойових дій) автомобільних доріг та інженерних споруд;

- виконання робіт/послуг за потребами та зверненнями військових підрозділів;

 - забезпечення під'їзду до медичних закладів;

 - забезпечення під'їзду до соціально важливих об'єктів загальнодержавного значення;

- підвищення ролі місцевих громад у плануванні ремонтних робіт на дорогах загального користування державного та місцевого значення, контроль за ефективністю використаних коштів та якістю робіт;

- забезпечення співфінансування з місцевих бюджетів та інших джерел і надходжень, не заборонених чинним законодавством України.

Під час реалізації Програми планується виконувати ремонтно-будівельні роботи автодоріг за маршрутним принципом із застосуванням сучасних будівельних норм та стандартів.

2. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання

Автомобільні дороги загального користування, мости і шляхопроводи мають особливе значення під час воєнного стану. Від їх наявності та стану залежить якість перевезення вантажів та пасажирів, евакуаційні заходи, ефективність роботи промисловості, сільськогосподарського виробництва, забезпечення належного життєвого рівня населення.

Мережа автомобільних доріг загального користування Запорізької області складає 6986,0 км, з них:

державних - 1628,2 км, які поділяються на: міжнародні - 392,8 км, національні - 407,4 км, регіональні – 78,3 км, територіальні - 749,7 км;

місцевих - 5357,8 км, які поділяються на: обласні - 2515,9 км, районні - 2841,9 км.

У зв'язку зі збройною агресією російської федерації на непідконтрольних Україні територіях на даний час знаходяться орієнтовно 5678,5 км автодоріг загального користування державного та місцевого значення Запорізької області або 81 % та 281 мостів або 76 %.

Під контролем України 1322,6 км автодоріг та 106 штучних споруд Запорізької області.

Стан, у якому сьогодні перебувають автомобільні дороги загального користування (особливо в сільській місцевості), є вкрай незадовільним та викликає постійні нарікання користувачів і власників транспортних засобів. У зв'язку зі збільшенням транспортного навантаження (особливо через проходження військової техніки), шляхова мережа втрачає свої експлуатаційні якості і потребує як експлуатаційного утримання, так і ремонту, а місцями й повної реконструкції, будівництва.

Щороку необхідно проводити роботи з експлуатаційного утримання доріг загального користування.

Особливо важливо своєчасно проводити поточний ремонт доріг загального користування, на стан яких впливає рух великовагового транспорту та військової техніки.

Незадовільний стан автодоріг загального користування місцевого значення спричиняє виникнення аварійних ситуацій, що ставлять під загрозу життя та здоров'я людей. Через це зростає соціальна напруга серед населення, особливо в тих районах Запорізької області, які межують з окупованими територіями.

Вкрай важливим проблемним питанням для Запорізької області та України в цілому залишається питання будівництва автотранспортної магістралі через р. Дніпро в м. Запоріжжя (автомобільна дорога Н-08 Бориспіль – Дніпро – Запоріжжя (через м. Кременчук) – Маріуполь «Під'їзд до о. Хортиця (автотранспортна магістраль через р. Дніпро у м. Запоріжжі)».

В умовах обмеженого фінансування важливо не тільки ремонтувати шляхову мережу, але й створювати умови для її збереження, приводити у

належний стан існуючі майданчики, влаштовувати нові майданчики для здійснення габаритно-вагового контролю.

Збереження мережі автомобільних доріг загального користування, поліпшення їх експлуатаційних характеристик залежить, в першу чергу, від стану фінансування.

Фінансування заходів Програми за рахунок бюджетних коштів дозволить зберегти та поліпшити транспортно-експлуатаційний стан автомобільних доріг загального користування, виконувати роботи/послуги на замовлення військових підрозділів, забезпечити безпечні та зручні умови для руху транспортних засобів між населеними пунктами області, зменшити кількість дорожньо-транспортних пригод, забезпечити дотримання вимог законодавства під час управління дорогами загального користування.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Розв'язання проблеми можливо здійснювати за наступними напрямками:
створення умов для безпечного пересування автомобільними дорогами пасажирів та вантажів, евакуаційних заходів;

збереження існуючої мережі автомобільних доріг загального користування, влаштування, та ремонт майданчиків для здійснення габаритно-вагового контролю;

виконання робіт/послуг з експлуатаційного утримання автомобільних доріг для термінового усунення аварійних ситуацій;

розв'язання проблеми продовження будівництва автотранспортної магістралі через р. Дніпро в м. Запоріжжя (автомобільна дорога Н-08 Бориспіль – Дніпро – Запоріжжя (через м. Кременчук) – Маріуполь «Під'їзд до о. Хортиця (автотранспортна магістраль через р. Дніпро у м. Запоріжжі)» - необхідно залучення коштів державного та місцевих бюджетів.

Для реалізації визначених напрямів є необхідним спрямування фінансових ресурсів на будівництво, реконструкцію, ремонт, експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування, штучних споруд на дорогах загального користування.

4. Строки та етапи виконання Програми

Реалізація заходів і завдань Програми запланована протягом 2025 року.

5. Перелік заходів і завдань Програми

Основним завданням Програми є забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту, експлуатаційного утримання та збереження автомобільних доріг загального користування та штучних споруд на дорогах загального користування.

З метою задоволення потреб користувачів у безпечному русі автомобільними дорогами загального користування планується, в першу чергу, здійснення робіт з експлуатаційного утримання доріг, ремонту доріг та штучних споруд на них, що створить достатні споживчі властивості дорожньої мережі.

Значна частка робіт з експлуатаційного утримання буде спрямована на ліквідацію пошкоджень, руйнувань та деформації основи дорожнього одягу та покриття проїзної частини доріг загального користування місцевого значення (ямковість, просадки, здимання тощо). Роботи будуть виконуватися після весняного комісійного обстеження з урахуванням виділеного обсягу фінансування.

В рамках виконання робіт з експлуатаційного утримання автомобільних доріг також планується приведення майданчиків для здійснення габаритно-вагового контролю у належний стан (за наявності фінансування).

Заходи Програми наведено у додатку 1 до Програми.

6. Ресурсне забезпечення

З 01.01.2018 суттєво змінився механізм фінансування дорожньої галузі, набули чинності зміни до законодавства, якими передбачено виділення усіх джерел фінансування дорожнього господарства в окремий Державний дорожній фонд у складі спеціального фонду держбюджету. Кошти на розвиток та утримання автошляхів надходять до розпорядників саме з цього фонду, а не з загального фонду державного бюджету, як це відбувалося раніше.

Крім того, з метою акумулювання коштів усіх джерел фінансування дорожнього господарства Запорізької області у складі спеціального фонду обласного бюджету рішенням Запорізької обласної ради утворився територіальний дорожній фонд Запорізької області.

Кошти територіального дорожнього фонду спрямовуються на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання доріг місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, а також капітальний та поточний ремонт вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах).

На дороги загального користування місцевого значення, які передані з 01.01.2018 зі сфери управління Державного агентства автомобільних доріг України до сфери управління Запорізької облдержадміністрації, спрямовуватиметься субвенція з державного бюджету обласному бюджету, а також кошти обласного бюджету.

Переліки об'єктів будівництва, реконструкції, ремонтів автомобільних доріг загального користування (державного та місцевого значення), вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, які фінансуються за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, коштів

обласного бюджету погоджуються відповідно до Бюджетного кодексу України та Положення про територіальний дорожній фонд Запорізької області, затвердженого рішенням Запорізької обласної ради від 01.03.2018 № 56 (зі змінами).

Фінансування заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів територіального дорожнього фонду Запорізької області.

Виконання робіт на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення здійснюється із залученням коштів місцевих бюджетів на умовах співфінансування.

Обсяги та джерела фінансування Програми у 2025 році складаються з залишків коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, що складає 38 116 492,00 грн, наведено у додатку 2 до Програми.

За потреби обсяги та джерела фінансових ресурсів на реалізацію Програми можуть уточнюватися протягом року.

7. Організація контролю за ходом виконання Програми

Головним розпорядником коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах є Департамент житлово-комунального господарства та будівництва облдержадміністрації, а одержувачем коштів та замовником відповідних дорожніх робіт є Державне підприємство «Місцеві дороги Запорізької області».

Департамент житлово-комунального господарства та будівництва облдержадміністрації розробляє пропозиції щодо формування та реалізації державної політики (стратегії) у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами загального користування місцевого значення.

Департамент житлово-комунального господарства та будівництва облдержадміністрації використовує кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах за призначенням.

Головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на паспортизацію автомобільних доріг загального користування місцевого значення (в тому числі виготовлення схем організації дорожнього руху), а також оформлення земельних ділянок під смугами відведення автомобільних доріг загального користування місцевого значення є Департамент житлово-комунального господарства та будівництва облдержадміністрації.

Одержувачем коштів обласного бюджету, передбачених на паспортизацію автомобільних доріг загального користування місцевого значення (в тому числі

виготовлення схем організації дорожнього руху), а також оформлення земельних ділянок під смугами відведення автомобільних доріг загального користування місцевого значення є Державне підприємство «Місцеві дороги Запорізької області».

Державне підприємство «Місцеві дороги Запорізької області» виконує функції замовника відповідних робіт, використовує бюджетні кошти згідно з планом використання бюджетних коштів та несе відповідальність за достовірність розрахунків на фінансування заходів Програми, своєчасне і якісне виконання робіт, своєчасну і якісну звітність із використанням цих коштів відповідно до заходів Програми.

Перерахування коштів обласного бюджету та субвенції здійснюється з рахунку Департаменту житлово-комунального господарства та будівництва облдержадміністрації, відкритого в Головному управлінні Державної казначейської служби України у Запорізькій області, на рахунки одержувачів відповідних коштів, відкритих в органах Казначейства.

Безпосередній контроль за виконанням заходів і завдань Програми здійснюють відповідальні виконавці Програми, а за цільовим, ефективним та законним використанням коштів – головні розпорядники Програми.

8. Очікувані результати

Реалізація Програми дасть змогу забезпечити:

поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування області та створення умов для збереження дорожньої мережі;

безпечні та зручні умови для руху транспортних засобів між населеними пунктами області;

зменшення кількості дорожньо-транспортних пригод;

покращення транспортного зв'язку між правим та лівим берегами м. Запоріжжя;

ремонт ділянок доріг за зверненнями військових підрозділів;

забезпечення дотримання вимог законодавства під час управління автомобільними дорогами загального користування.

Директор Департаменту житлово-комунального господарства та будівництва облдержадміністрації

Віталій ЛИТВИНЕНКО